

К о п и е

Леката конница, каквато била българската и маджарската, щомъ е била въоръжена съ сабя, лжкъ и копие, отъ които най-важното е лжкътъ, държанъ въ ржце, трѣбва да е била въоръжена не съ дълго, а съ кжсо, метателно копие⁴⁵. За това говори и следното:

Императоръ Лъвъ Мждри казва за българитѣ и маджаритѣ, че голѣма частъ отъ тѣхъ носятъ два вида оръжие: закачено на рамото копие, а въ ржцетѣ си държатъ лжкъ и съобразно случая си служатъ съ едното или другото. Това закачено на рамото копие може да бжде само кжсо, метателно копие. Какво е било копието закачено на рамото на българскитѣ и маджарскитѣ конници, може да се види отъ едно художествено изображение на конникъ върху една кана на т. н. Атилово съкровище. Този конникъ държи въ лѣвата си ржка за косата единъ пленикъ, а съ дѣсната е хваналъ облегнатото върху дѣсното му рамо кжсо копие.

Сжщо така кжсо копие е изобразено и въ паметника на Крума, Мадарскиятъ конникъ. Върхътъ на изхвърленото кжсо копие е забитъ въ гърба на лъва, който отъ смъртния ударъ се е простналъ на дѣсната си страна и се бори вече съ смъртта, а краятъ на копието е при корема на коня.

Но ние намираме тукъ и единъ другъ и много характеренъ и важенъ предметъ въ форма на развѣти ленти. Като наблюдаваме копието на конника отъ Атиловото съкровище, забелязваме ясно, че надъ острието и тукъ има единъ предметъ, именно едно знаме (обр. 52). Сжщо знаменни копия виждаме въ втората каменна рисунка отъ Плиска, както и въ Преславската рисунка, следователно и въ всички нарисувани старобългарски копия. И така сигурно е, че превързаната плетеница надъ острието на копието на Мадарския конникъ представлява сжщо знаме (обр. 53). Още повече, както виждаме, този предметъ е плетенъ както опашката на коня въ релефа, а